YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

30 päivänä maaliskuuta 2000 *

Asiassa C-265/97 P,

Coöperatieve Vereniging De Verenigde Bloemenveilingen Aalsmeer BA (VBA), kotipaikka Aalsmeer (Alankomaat), edustajanaan asianajaja G. van der Wal, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto A. May, 398 route d'Esch,

valittajana,

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (laajennettu toinen jaosto) yhdistetyissä asioissa T-70/92 ja T-71/92, Florimex ja VGB vastaan komissio, 14.5.1997 antaman tuomion (Kok. 1997, s. II-693) kumoamista,

vastapuolina ja muina asianosaisina:

Florimex BV ja **Vereniging van Groothandelaren in Bloemkwekerijproducten (VGB)**, kotipaikka Aalsmeer (Alankomaat), edustajanaan asianajaja

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

J. A. M. P. Keijser, Nijmegen, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto A. Kronshagen, 22 rue Marie-Adélaïde,

kantajina ensimmäisessä oikeusasteessa,

ja

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies B. J. Drijber, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: kuudennen jaoston puheenjohtaja J. C. Moitinho de Almeida, joka hoitaa viidennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit L. Sevón, J.-P. Puissochet, P. Jann (esittelevä tuomari) ja M. Wathelet,

julkisasiamies: A. Saggio,
kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Coöperatieve Vereniging De Verenigde Bloemenveilingen Aalsmeer BA:n (VBA), edustajanaan asianajaja G. van der Wal, Florimex BV:n ja Vereniging van Groothandelaren in Bloemkwekerijproductenin (VGB), edustajanaan

asianajaja J. A. M. P. Keijser, ja komission, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies W. Wils, 17.12.1998 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 8.7.1999 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Coöperatieve Vereniging De Verenigde Bloemenveilingen Aalsmeer BA (jäljempänä VBA) on yhteisöjen tuomioistuimeen 19.7.1997 toimittamallaan valituksella hakenut muutosta EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-70/92 ja T-71/92, Florimex ja VGB vastaan komissio, 14.5.1997 antamaan tuomioon (Kok. 1997, s. II-693; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi komission 2.7.1992 päivättyyn kirjeeseen sisältyneen päätöksen (IV/32.751 — Florimex/Aalsmeer II ja IV/32.990 — VGB/Aalsmeer; jäljempänä riidanalainen päätös) olla hyväksymättä Florimex BV:n (jäljempänä Florimex) ja Vereniging van Groothandelaren in Bloemkwekerijproductenin (jäljempänä VGB) kanteluita, jotka koskivat VBA:n laitosten käyttämisestä perittävää maksua sellaisten tavarantoimittajien toimituksista, jotka eivät ole VBA:n jäseniä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitetyt tosiseikat

2 Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee, että VBA on Alankomaiden oikeuden mukaan perustettu koristekukkien ja -kasvien viljelijöiden osuustoiminnallinen yhdistys. Se edustaa yli 3 000:ta yritystä, joista enemmistö on alankomaalaisia ja pieni vähemmistö belgialaisia. (1 kohta.)

3 VBA järjestää tiloissaan Aalsmeerissa (Alankomaat) kukkaviljelytuotteiden huutokauppoja. Näihin tuotteisiin sovelletaan elävän kasviaineiston ja kukkaviljelytuotteiden yhteisen markkinajärjestelyn luomisesta 27 päivänä helmikuuta 1968 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 234/68 (EYVL L 55, s. 1). (2 kohta.)

4 Aalsmeerissa sijaitsevia VBA:n laitoksia käytetään pääasiassa itse huutokauppojen pitämiseen, mutta osa sen tiloista on varattu vuokrattaviksi liiketiloiksi, jotka on tarkoitettu kukkaviljelytuotteiden tukkukauppaan ja erityisesti näiden tuotteiden lajitteluun ja paketoimiseen. Nämä vuokralaiset ovat ennen kaikkea leikkokukkien tukkumyyjiä. (4 kohta.)

5 Florimex on kukkakauppayritys, joka toimii Aalsmeerissa lähellä VBA:n tiloja. Se tuo maahan kukkaviljelytuotteita muista Euroopan yhteisön jäsenmaista ja kolmansista maista jälleenmyydäkseen ne ennen kaikkea tukkumyyjille, joiden kotipaikka on Alankomaissa. (5 kohta.)

6 VGB on yhdistys, johon kuuluu lukuisia alankomaalaisia kukkaviljelytuotteiden tukkumyyjiä, joista yksi on Florimex, sekä VBA:n tiloissa toimivia tukkumyyjiä. (6 kohta.)

7 VBA:n sääntöjen 17 kohdassa velvoitetaan sen jäsenet myymään sen välityksellä kaikki kulutukseen soveltuvat tuotteet, jotka ne ovat viljelmillään kasvattaneet. Jäseniltä kannetaan maksu tai komissio (huutokauppamaksu) VBA:n tarjoamista palveluista. Vuonna 1991 tämä maksu oli 5,7 prosenttia myyntituloista. (7 kohta.)

8 VBA:n huutokauppasääntöjen 5 kohdan 10 ja 11 alakohdassa oli 1.5.1988 asti sääntöjä, joilla kiellettiin VBA:n tilojen käyttö kukkaviljelytuotteiden toimituksiin, ostoihin ja myynteihin, jos näitä tuotteita ei huutokaupattu sen huutokaupoissa. (8 kohta.)

9 Käytännössä VBA antoi luvan näitä tuotteita koskevalle ja sen tiloissa tapahtuvalle liiketoiminnalle ainoastaan, jos oli kyse tietyistä vakiosopimuksista, joita kutsuttiin nimellä *handelsovereenkomsten* (kauppasopimukset), tai jos maksettiin 10 prosentin suuruinen maksu. (9 kohta.)

10 Näillä kauppasopimuksilla VBA antoi joillekin jälleenmyyjille mahdollisuuden myydä ja toimittaa sen hyväksymille ostajille joitakin muissa hollantilaisissa huutokaupoissa hankittuja kukkaviljelytuotteita tai ulkomaisia leikkokukkia, jos ne maksoivat tästä maksun. (10 ja 11 kohta.)

11 Komissio antoi Florimexin kantelun perusteella 26.7.1988 ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan mukaisesta menettelystä päätöksen 88/491/ETY (IV/31.379 — Bloemenveilingen Aalsmeer) (EYVL L 262, s. 27).

12 Komissio toteaa tämän päätöksen päätösosassa muun muassa, että sellaiset VBA:n tekemät sopimukset ovat EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan

1 kohdan (josta on tullut EY 81 artiklan 1 kohta) vastaisia, joiden mukaan VBA:n tiloissa toimivat jälleenmyyjät ja näiden tavarantoimittajat eivät saa sellaisten kukkaviljelytuotteiden osalta, joita ei ole ostettu VBA:n välityksellä, neuvotella tällaisista tuotteista eivätkä toimittaa niitä VBA:n tiloissa muutoin kuin VBA:n luvalla ja sen asettamilla ehdoilla eivätkä varastoida tällaisia tuotteita VBA:n tiloissa, elleivät ne ole maksaneet sen asettamaa maksua.

13 Lisäksi komissio toteaa, että VBA:n tiloissaan toimiville jälleenmyyjille asettamat maksut, joilla pyritään estämään VBA:n laitosten väärinkäyttö, sekä VBA:n ja jälleenmyyjien tekemät kauppasopimukset, sellaisina kuin niistä on ilmoitettu komissiolle, ovat myös kyseisen artiklan vastaisia. (18 kohta.)

14 VBA kumosi nimenomaisesti 1.5.1988 alkaen huutokauppasääntöihin perustuvat ostovelvoitteet ja tavaroiden vapaata hankintaa ja hallussapitoa koskevat rajoitukset sekä riidanalaiset maksujärjestelmät, mutta otti käyttöön käyttömaksun (facilitaire heffing). VBA otti käyttöön myös uudet versiot kauppasopimuksista. (19 kohta.)

15 Tosiseikkojen tapahtuma-aikana voimassa olleessa muodossaan huutokauppasääntöjen 4 kohdan 15 alakohdassa todettiin, että tavaroiden toimittamisesta huutokauppatiloihin voidaan periä käyttömaksu. Tämän säännön mukaisesti VBA päätti 1.5.1988 alkaen sovellettavasta käyttömaksujärjestelmästä, jota on muutettu myöhemmin. Tätä järjestelmää sovellettiin VBA:n tiloissa toimivien jälleenmyyjien suoriin hankintoihin, koska kyseiset tavarat myytiin käyttämättä VBA:n palveluja. (20 kohta.)

16 Järjestelmä oli vuonna 1991 seuraavanlainen:

a) Maksun suorittaa tavarantoimittaja eli henkilö, joka tuo itse tuotteet huutokauppatiloihin, tai yritys, joka on antanut valtuutuksen tätä varten. Tavarantoimitusta valvotaan tilojen sisäänkäynnillä. Tavarantoimittajan on ilmoitettava tuotujen tuotteiden lukumäärä ja laatu, muttei niiden määränpäätä.

b) Maksua tarkastetaan vuosittain, ja sen määrä perustuu toimitettujen varsien (leikkokukat) tai kasvien lukumäärään ja se vaihtelee määrältään tuoteluokan mukaan.

c) VBA määrää edellä mainitun maksun kyseisten luokkien keskimääräisten, edeltävänä vuonna toteutuneiden vuosihintojen perusteella. VBA:n mukaan kunkin luokan keskimääräiseen vuosihintaan sovelletaan noin 4,3 prosentin kerrointa.

d) VBA sovelsi helmikuusta 1990 alkaen käyttömaksuihin sovellettavia yksityiskohtaisia sääntöjä, joiden mukaan tavarantoimittajat voivat maksaa 5 prosentin maksun edellä b ja c kohdassa kuvatun järjestelmän soveltamisen sijasta.

e) Liiketilojen vuokralainen, joka tuo tavaroita VBA:n tiloihin, vapautetaan käyttömaksusta, jos hän on ostanut kyseiset tuotteet jostakin toisesta Euroopan yhteisön kukkahuutokaupasta tai jos hän on tuonut tuotteet Alankomaihin omaan lukuunsa, edellyttäen että hän ei jälleenmyy niitä jälleenmyyjille huutokauppatiloissa. (21 kohta.)

17 VBA poisti 29.4.1988 päivätyllä kiertokirjeellään 1.5.1988 alkaen kauppasopimuksissa siihen asti olleet rajoitukset. Tämän jälkeen käytössä on kolmenlaisia kauppasopimuksia. Kaikkien näiden sopimusten mukaan maksu on 3 prosenttia VBA:n tiloissa asiakkaille toimitettujen tavaroiden bruttoarvosta. VBA:n mukaan kyse on suurimmaksi osaksi tuotteista, joita ei viljellä riittävästi Alankomaissa. (22 ja 23 kohta.)

18 Florimex teki 18.5., 11.10. ja 29.11.1988 päivätyillä kirjeillään komissiolle virallisesti kantelun käyttömaksusta. VGB teki 15.11.1988 päivätyllä kirjeellään vastaavan kantelun. (29 ja 30 kohta.)

19 Hallinnollisen menettelyn päätyttyä komissio ilmoitti kantelijoille 4.3.1991 päivätyllä kirjeellään (jäljempänä 6 artiklan mukainen kirje) neuvoston asetuksen N:o 17 19 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyistä kuulemisista 25 päivänä heinäkuuta 1963 annetun komission asetuksen N:o 99/63/ETY (EYVL 1963, 127, s. 2268) 6 artiklan mukaisesti, että komissiolla olevien tietojen perusteella sillä ei ole aihetta hyväksyä kanteluita, jotka koskevat VBA:n käyttömaksua. (37 kohta.)

20 Tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevat huomiot, joiden perusteella komissio teki tämän päätelmänsä, on esitetty yksityiskohtaisesti 6 artiklan mukaisen kirjeen liitteenä olevassa asiakirjassa. Komissio lähetti tämän asiakirjan myös VBA:lle 4.3.1991 täsmentäen tälle, että kyse on alustavasta luonnoksesta päätökseksi, jonka se aikoo tehdä tiettyjen kilpailusääntöjen soveltamisesta maataloustuotteiden tuotantoon ja kauppaan 4 päivänä huhtikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 26 (EYVL 1962, 30, s. 993) 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti. (38 kohta.)

21 Tämän asiakirjan osassa "Oikeudellinen arviointi" komissio totesi ensiksi, että huutokaupoissa myymistä varten tehtäviä hankintoja koskevat säännöt ja VBA:n

tiloissa toimivien jälleenmyyjien suoria hankintoja koskevat säännöt ovat osa kaikkia niitä päätöksiä ja sopimuksia, jotka koskevat kukkaviljelytuotteiden tarjontaa VBA:n tiloissa ja jotka kuuluvat perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan. Toiseksi komissio totesi, että nämä päätökset ja sopimukset ovat tarpeellisia EY:n perustamissopimuksen 39 artiklassa (josta on tullut EY 33 artikla) mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetulla tavalla. (39 kohta.)

22 Asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen soveltamisesta VBA:n tiloissa toimivien jälleenmyyjien suoriin hankintoihin komissio totesi asiakirjan II kohdan 2 alakohdan b alakohdassa seuraavaa:

"Käyttömaksut ovat olennainen osa VBA:n jakelujärjestelmää, jota ilman sen kilpailukyky ja siten myös sen olemassaolo vaarantuisi. Siten käyttömaksut ovat myös tarpeellisia 39 artiklassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Jos VBA, joka on erikoistunut vientiin, aikoo kyetä saavuttamaan tavoitteensa yrityksenä eli jos se aikoo voida kehittyä tärkeänä kansainvälisen kukkakaupan hankintalähteenä ja ylläpitää tällaista toimintaa, kaupan kohteena olevien tuotteiden (kukkaviljelytuotteiden) pilaantuvan ja herkän luonteen takia on tarpeen, että vientiä harjoittavat jälleenmyyjät sijaitsevat maantieteellisesti lähellä VBA:ta. VBA:n omassa intressissään tavoittelema kysynnän maantieteellinen keskittyminen VBA:n tiloihin ei ole seurausta pelkästään siitä, että siellä tarjotaan täydellinen valikoima tuotteita, vaan myös ja ennen kaikkea siitä, että näillä jälleenmyyjillä on siellä saatavilla palveluja ja laitoksia, jotka helpottavat kaupan harjoittamista.

Tarjonnan ja kysynnän maantieteellinen keskittyminen VBA:n tiloihin on taloudellinen etu, joka perustuu VBA:n huomattaviin aineellisiin ja aineettomiin ponnisteluihin.

Jos jälleenmyyjät voisivat hyötyä ilmaiseksi tästä edusta, VBA:n olemassaolo vaarantuisi, koska siten syrjittäisiin VBA:han sidoksissa olevia tavarantoimittajia, minkä takia VBA:lle välttämättömien kustannusten ja juoksevien käyttökulujen kattaminen estyisi." (41 kohta.)

23 Siitä, saako VBA käyttömaksusta perusteettoman edun, jonka vaikutuksena on kilpailun rajoittaminen, komissio totesi asiakirjan II kohdan 2 alakohdan b alakohdan viidennessä ja kuudennessa alakohdassa, että ei ollut tarpeen laskea maksujen määrää matemaattisella tarkkuudella siten, että kulut jaettaisiin ottaen huomioon yrityksen organisaatiorakenne, vaan riitti, että verrattiin kultakin tavarantoimittajalta laskutettujen maksujen suuruutta. Komissio päätteli asiakirjan II kohdan 2 alakohdan b alakohdan seitsemännessä alakohdassa seuraavaa:

"Huutokauppamaksuja ja käyttömaksuja vertailtaessa ilmenee, että tavarantoimittajien yhdenvertainen kohtelu on suurelta osin taattu. Tosin huutokauppamaksuista osa, jonka suuruutta ei voida määritellä tarkasti, koostuu huutokaupanpitäjälle tämän palveluista maksettavasta korvauksesta, mutta siltä osin kuin tässä tilanteessa on mahdollista verrata sitä suuruudeltaan käyttömaksuihin, tätä palvelua vastaa hankintavelvoite. VBA:n kanssa kauppasopimuksia tehneet jälleenmyyjät vastaavat myös näistä hankintavelvoitteista. Siten käyttömaksuja koskevilla säännöillä ei ole sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat yhteismarkkinoille soveltumattomia." (42 kohta.)

24 Lopuksi komissio totesi II kohdan 2 alakohdan b alakohdan kuudennessa alakohdassa, että käyttömaksulla on sama vaikutus kuin huutokaupan pohjahinnalla. Komissio totesi seuraavaa: "Mitä alhaisempi hinta todellisuudessa saadaan, sitä merkittävämpi on maksu. Tämän seurauksena hankinnat vähenevät silloin, kun on liikatarjontaa, mikä on varmasti suotavaa." (43 kohta.)

25 Florimex ja VGB vastasivat 6 artiklan mukaiseen kirjeeseen 17.4.1991 päivätyllä kirjeellään, jossa ne totesivat pysyttävänsä käyttömaksua koskevat kantelunsa. (44 kohta.)

26 Komissio lähetti 2.7.1992 kantajien asianajajalle kirjeen, jossa oli maininta "kirjattu vastaanottoilmoituksin" ja jossa komissio täsmensi, että siinä mainitut perustelut täydentävät ja selventävät 6 artiklan mukaisessa kirjeessä, johon komissio viittasi, esitettyä. Komissio jatkoi seuraavasti:

"Komission kilpailuoikeudellinen arviointi perustuu kaikkiin VBA:n tiloissa tapahtuvaa kukkaviljelytuotteiden tarjontaa koskeviin päätöksiin ja sopimuksiin. Näissä tiloissa toimivien myyjien suoria hankintoja koskevat säännöt ovat ainoastaan osa tästä kokonaisuudesta. Komission mielestä kaikki nämä päätökset ja sopimukset ovat periaatteessa tarpeellisia ETY:n perustamissopimuksen 39 artiklassa mainittujen päämäärien saavuttamiseksi. Komissio ei ole tähän mennessä vielä todennut tätä asetuksen N:o 26/62 2 artiklan mukaisessa viralisessa päätöksessä, mikä ei vaikuta siihen, että komission kanta tältä osin on myönteinen." (45 ja 46 kohta.)

27 Florimex nosti 21.9.1992 asiassa T-70/92 ja VGB asiassa T-71/92 kanteen riidanalaisesta päätöksestä. (52 kohta.)

28 Komissio esitti 16.10.1992 jättämällään asiakirjalla kummassakin asiassa yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun prosessiväitteen. (53 kohta.)

29 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (ensimmäinen jaosto) 6.7.1993 antamalla määräyksellä prosessiväite yhdistettiin pääasian käsittelyyn. (55 kohta.)

30 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ensimmäisen jaoston puheenjohtajan 13.7.1993 antamalla määräyksellä VBA hyväksyttiin väliintulijaksi yhdistetyissä asioissa T-70/92 ja T-71/92. (56 kohta.)

Valituksenalainen tuomio

31 Valituksenalaisessa tuomiossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hyväksyy kanteen ja kumoaa riidanalaisen päätöksen.

32 Aluksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen tuomion 137 kohdassa, että komissio totesi 6 artiklan mukaisen kirjeen liitteessä, joka on olennainen osa riidanalaisen päätöksen perusteluja, että käyttömaksu ei kuulu perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan pelkästään sen takia, että se on "olennainen osa VBA:n jakelujärjestelmää", joka on komission mukaan tarpeellinen perustamissopimuksen "39 artiklassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi" asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetulla tavalla.

33 Tämän takia ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo tuomion 138 kohdassa, että sitä ei pyydetä esittämään käsitystään VBA:n suullisessa käsittelyssä esittämistä väitteistä, jotka koskevat perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan soveltamatta jättämistä tai asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen mahdollista soveltamista, vaan pelkästään sen päätelmän laillisuudesta, jonka komissio esitti riidanalaisessa päätöksessä ja jonka mukaan käyttömaksuun sovelletaan asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä.

34 Kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tutkinut asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen soveltamatta jättämistä koskevia kanneperusteita ja tältä osin puutteellisia perusteluja, se on arvioinut erityisesti riidanalaisen päätöksen perusteluja ja esittänyt tältä osin joitakin alustavia huomautuksia.

35 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa tuomion 146 kohdassa nimenomaisesti, että asiassa on kyse maatalousalan osuuskunnan säännöistä, joissa asetetaan maksu kahden ulkopuolisten ryhmän välisille liiketoimille, ja nämä ryhmät ovat VBA:n tiloissa toimivat itsenäiset tukkumyyjät ja tavarantoimittajat, jotka haluavat toimittaa näille ostajille joko muiden yhteisön maataloustuottajien tuotteita tai kolmansista maista peräisin olevia tuotteita, jotka ovat yhteisössä vapaassa vaihdannassa. Tällainen maksu vaikuttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan muihinkin kuin osuuskunnan jäsenten keskinäisiin suhteisiin ja on luonteeltaan itsenäisten tukkumyyjien ja sellaisten viljelijöiden ja tuottajien välisen kaupan rajoitus, jotka eivät ole kyseisen osuuskunnan jäseniä.

36 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa 147 kohdassa, että tähän mennessä komissio ei ole koskaan katsonut, että osuuskunnan jäsenten välinen sopimus, joka vaikuttaa muiden kuin jäsenten mahdollisuuteen päästä vapaasti käyttämään maataloustuottajien jakelukanavia, olisi tarpeellinen perustamissopimuksen 39 artiklassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

37 Valituksenalaisen tuomion 148—150 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin lisää, että aiemmassa päätöskäytännössään komissio on yleensä katsonut, että sopimukset, joita ei ole mainittu yhteisen markkinajärjestelyn perustavassa asetuksessa keinona 39 artiklassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi, eivät ole asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetulla tavalla tarpeellisia, että elävän kasviaineiston ja kukkaviljelytuotteiden yhteisen markkinajärjestelyn luomisesta annetussa asetuksessa N:o 234/68 ei säädetä siitä, että maatalousalan osuuskunnilla olisi mahdollisuus asettaa kolmansille tällainen maksu, ja että komissio on todennut, että sillä ei ole tietoa käyttömaksua vastaavan maksun olemassaolosta muilla maatalouden aloilla. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin arvioi 151 kohdassa, että komission täytyi esittää erityisen selvät perustelut, koska sen päätös ulottuu huomattavasti pidemmälle kuin aiemmat päätökset. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittaa tältä osin asiassa 73/74, Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique ym. vastaan komissio, 26.11.1975 annettuun tuomioon (Kok. 1975, s. 1491, 31—33 kohta).

38 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittaa 152 kohdassa asiassa C-399/93, Oude Luttikhuis ym., 12.12.1995 annettuun tuomioon (Kok. 1995, s. I-4515, 23—28 kohta) ja toteaa, että perusteluvelvollisuus on sitäkin pakottavampi, koska asetuksen N:o 26 2 artiklaa on tulkittava suppeasti, sillä se on poikkeus yleisesti sovellettavasta perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdasta.

39 Alustavana huomautuksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa vielä 153 kohdassa, että asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä sovelletaan ainoastaan, jos osuuskunnan jäsenten välisellä sopimuksella edistetään kaikkien 39 artiklassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamista. Tämän toteamuksen tueksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittaa asiassa 71/74, Frubo vastaan komissio, 15.5.1975 annettuun tuomioon (Kok. 1975, s. 563, 22—27 kohta) ja edellä mainitun, asiassa Oude Luttikhuis ym. annetun tuomion 25 kohtaan. Komission perusteluista on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan myös ilmettävä, miten kyseisellä sopimuksella saavutetaan kukin 39 artiklassa esitetyistä tavoitteista, tai ainakin, miten se on voinut yhdistää nämä toisinaan vastakkaiset tavoitteet siten, että asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä voidaan soveltaa.

40 Näiden päätelmien perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tutkinut riidanalaisen päätöksen perusteluja niiden kolmen pääasiallisen väitteen osalta, jotka on esitetty käyttömaksun perustelemiseksi asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti ja jotka ovat seuraavat: tarve varmistaa VBA:n olemassaolon jatkuminen; se, että käyttömaksun asettamiselle on olemassa vastine; ja käyttömaksun ja huutokaupan pohjahinnan sama vaikutus.

41 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa 156 kohdassa tarpeesta varmistaa VBA:n olemassaolon jatkuminen, että VBA:n valitsema oikeudellinen muoto eli osuustoiminnallinen muoto periaatteessa vastaa perustamissopimuksen 39 artiklassa esitettyihin tavoitteisiin. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin epäilee, onko käyttömaksun puuttumisesta aiheutuva uhka VBA:n olemassaololle todellinen, mutta hyväksyy kuitenkin tuomion 159 kohdassa olettaman, jonka mukaan käyttömaksun puuttuessa joillekin VBA:n nykyisistä jäsenistä olisi edullista erota VBA:sta, ja tällainen kehitys saattaisi vaarantaa jopa VBA:n järjestelmän elinkelpoisuuden.

42 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo kuitenkin, että tästä ei seuraa automaattisesti, että käyttömaksu tai huutokauppajärjestelmä, jossa tällainen maksu on tarpeen, täyttäisi kaikki perustamissopimuksen 39 artiklassa asetetut edellytykset. Se toteaa 161 kohdassa erityisesti, että käyttömaksulla saattaa olla haitallisia vaikutuksia muille yhteisön maataloustuottajille, jotka eivät ole VBA:n jäseniä mutta joiden etuja yhtä lailla tarkoitetaan perustamissopimuksen 39 artiklassa.

43 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa erityisesti 162 kohdassa, että jos maatalousalan osuuskunta perii maksun sellaisten tuottajien, jotka eivät ole jäseniä, toimituksista itsenäisille ostajille, tämän maksun vaikutuksena on yleensä tällaisten liiketoimien hintojen kohoaminen, joten maksu on ainakin merkittävä rajoitus muiden maataloustuottajien vapaudelle myydä kyseisiä jakelukanavia käyttäen.

44 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on 163 kohdassa päätellyt, että vaikka VBA:n järjestelmä olisi tarpeen joidenkin perustamissopimuksen 39 artiklassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi, käyttömaksu saattaa joiltakin osin olla vastoin näitä tavoitteita, joita on lueteltu erityisesti 39 artiklan 1 kohdan b, d ja e alakohdassa, koska sillä estetään henkeä kohti laskettujen tulojen lisääminen sellaisilta tuottajilta, jotka eivät ole VBA:n jäseniä, näiden muiden tuottajien tarvikkeidensaanti ja kuluttajien kannalta suotuisa hintakehitys.

45 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa 164 kohdassa, että vaikka suorat myynnit VBA:n tiloissa toimiville ostajille olisivat joillekin tuottajille halvempia tai tehokkaampia kuin VBA:n nykyinen järjestelmä, käyttömaksu on olennainen keino taivutella VBA:n jäseniä ja ennen kaikkea tärkeimpiä niistä olemaan eroamatta VBA:sta, joten sillä voi myös tältä kannalta tarkastellen olla haitallisia vaikutuksia maatalouden järkiperäiselle kehitykselle, maataloustuottajien henkeä kohti lasketuille tuloille ja kuluttajahinnoille vastoin 39 artiklan 1 kohdan a, b ja e alakohdassa lueteltuja tavoitteita. Tällainen sääntö rajoittaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan ylettömästi maatalousalan osuuskunnan jäsenen vapautta erota osuuskunnasta, ja se on vaikeasti yhteensovitettavissa perustamissopimuksen 39 artiklassa esitettyjen tavoitteiden kanssa.

46 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että tässä asiassa komission käsiteltävänä on monitahoinen tilanne, jossa kyseessä olevien VBA:n suurten ja pienten jäsenten, muiden yhteisön maataloustuottajien ja välittäjien edut ovat vastakkaiset, minkä jälkeen se arvioi 165 kohdassa, että tässä tilanteessa komission perusteluissa ei voitu rajoittua pelkästään toteamaan, että VBA:n olemassaolo sen nykyisessä muodossa vaarantuisi ilman käyttömaksua. Näissä perusteluissa oli ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan otettava huomioon myös käyttömaksun vaikutukset muihin yhteisön tuottajiin sekä yhteisön intressi vääristymättömän kilpailun ylläpitämiseen.

47 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa 166—168 kohdassa, että riidanalaisessa päätöksessä ei ole tällaisia tai nimenomaisia perusteluja siitä, miten

käyttömaksu tai huutokauppajärjestelmä, jonka olemassaolo ei voi jatkua ilman tällaista maksua, on tarpeen kunkin perustamissopimuksen 39 artiklan 1 kohdan a—e alakohdassa esitetyn erilaisen tavoitteen saavuttamiseksi, eikä siitä, miten komissio on yhdistänyt nämä erilaiset tavoitteet siten, että käyttömaksun voidaan katsoa olevan "tarpeen" niiden saavuttamiseksi asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetulla tavalla.

48 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa 170 kohdassa siitä, onko käyttömaksu perusteltu todellisen ja oikeasuhtaisen vastineen takia, että asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetuissa tilanteissa yhteisön intressi varmistaa VBA:n olemassaolon jatkuminen voidaan yhdistää yhteisön myöskin hyväksyttävään intressiin varmistaa muiden maataloustuottajien mahdollisuus päästä käyttämään jakelukanavia ainoastaan, jos käyttömaksu on oikeasuhtainen ja jos se on vastike palvelusta tai muusta edusta, jonka arvon takia maksun määrä on perusteltu.

49 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa 171 kohdassa, että jos käyttömaksu ei ole perusteltu tällaisen todellisen vastineen takia tai jos sen määrä ylittää annetun vastineen arvon, sen seuraukset ovat epäedulliset joillekin maataloustuottajille ja vastaavasti edulliset VBA:n nykyisille jäsenille, ja se on peitelty kilpailunrajoitus, jolla ei ole riittävää objektiivista perustetta. Koska asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä on tulkittava suppeasti, maksun, jolla on tällaisia vaikutuksia, ei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan voida katsoa olevan tarpeen perustamissopimuksen 39 artiklassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi mainitussa säännöksessä tarkoitetulla tavalla.

50 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin täsmentää 172—175 kohdassa, että kysynnän ja tarjonnan keskittyminen VBA:n tiloihin on ainoa etu, jonka on mainittu olevan perityn käyttömaksun vastine.

51 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päättelee 178 kohdassa, että asianosaisten ja tarpeen vaatiessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on voitava tarkastaa riidanalaisen päätöksen perustelujen avulla, että kyseinen maksu ei ole suurempi kuin kohtuullinen korvaus mainitusta taloudellisesta edusta.

52 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa tältä osin 179 kohdassa, että kysynnän keskittymisestä seuraavaa taloudellista etua kuvataan riidanalaisessa päätöksessä ainoastaan hyvin yleisin sanakäänteinen täsmentämättä, miten tämän edun arvo ja sitä vastaavan käyttömaksun määrä voitaisiin konkreettisesti laskea ja ilmoittaa numeerisesti.

53 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei 180 ja 181 kohdassa hyväksy perustelua, jonka mukaan käyttömaksu on suunnilleen samansuuruinen kuin huutokauppamaksu, mistä aiheutuisi, että kyseessä olevia tavarantoimittajia kohdellaan yhdenvertaisesti sillä perusteella, sillä vaikka on totta, että vastineena maksustaan huutokaupassa myyvät tavarantoimittajat nauttivat kaikista VBA:n palveluista, ne myös hyväksyvät VBA:ta kohtaan hankintavelvoitteen, jota muilla tavarantoimittajilla ei ole.

54 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päättelee, että se ei voi tarkastaa, onko käyttömaksu suurempi kuin kohtuullinen korvaus tästä edusta, koska riidanalaisessa päätöksessä ei ole numeerisia laskelmia eri kuluista, joita aiheutuu eri tavarantoimittajien käyttäessä VBA:n palveluja ja tarpeistoja, joten se ei voi tarkastaa, onko asetettu määrä tarpeen perustamissopimuksen 39 artiklassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.

55 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa 185 kohdassa riidanalaisen päätöksen perustelusta, jonka mukaan käyttömaksulla on sama vaikutus kuin huutokaupan pohjahinnalla, että tämä päätelmä ei ole riittävä perustelu sen osoittamiseksi, että käyttömaksu on asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetulla tavalla tarpeen 39 artiklassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.

56 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa 186 kohdassa, että riidanalaisessa päätöksessä ei ole perusteluja sen osoittamiseksi, että sellaisen maatalousalan osuuskunnan pohjahintojen suoja, jonka toiminta perustuu huutokauppoihin, on tärkeämpi kuin osuuskunnan ulkopuolisten maataloustuottajien intressi myydä tuotteitaan vapaasti itsenäisille jälleenmyyjille. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan riidanalaisessa päätöksessä ei ole myöskään perusteluja sen osoittamiseksi, että näin saavutetaan kaikki perustamissopimuksen 39 artiklassa esitetyt tavoitteet.

57 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa 187 kohdassa, että kanneperuste, joka koskee päätöksen perustelujen riittämättömyyttä asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen soveltamisen osalta, on hyväksyttävä perusteltuna.

58 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hyväksyy myös kantajien kanneperusteen, joka koskee ulkopuolisten tavarantoimittajien ja kauppasopimuksia tehneiden henkilöiden erilaista kohtelua käyttömaksun ja kauppasopimuksissa määrätyn maksun suuruuden osalta.

59 Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa 192 kohdassa, että kauppasopimuksissa ei määrätty konkreettisista, myyjiä koskevista hankintavelvoitteista, joiden takia olisi perusteltua soveltaa käyttömaksua alhaisempaa maksua. Ainoa velvoite koskee sitä, että jos kauppasopimuksen tehnyt henkilö ei myy sopimuksen kohteena olevia tuotteita VBA:n haluamalla tavalla, vuodeksi tehtyä sopimusta ei yksinkertaisesti enää uusita.

60 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päättelee tästä 194 kohdassa, että riidanalaista päätöstä ei ole perusteltu riittävästi siten, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voisi valvoa, onko se komission toteamus perusteltu, jonka mukaan kyseisten kahden tavarantoimittajien ryhmän erilainen kohtelu on objektiivisesti perusteltu.

61 Tässä tilanteessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumoaa riidanalaisen päätöksen, ilman että on tarpeen tutkia muita Florimexin ja VGB:n esittämiä väitteitä.

Pyyntö saada esittää julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta koskevia kirjallisia huomautuksia

62 VBA on 2.12.1999 päivätyllä, yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon toimittamallaan kirjeellä pyytänyt, että se saisi esittää kirjallisia huomautuksia ratkaisuehdotuksesta, jonka julkisasiamies on esittänyt 8.7.1999 ja jonka se oli saanut vain joitakin päiviä aiemmin. VBA vetoaa tältä osin ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 6 artiklan 1 kohdan ulottuvuutta koskevaan Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntöön ja erityisesti asiassa Vermeulen vastaan Belgia 20.2.1996 annettuun tuomioon (Recueil des arrêts et décisions 1996 I, s. 224).

63 Asiassa C-17/98, Emesa Sugar, 4.2.2000 annetussa määräyksessä (Kok. 2000, s. I-665) esitettyjen syiden takia pyyntöön ei ole syytä suostua.

Valitus

64 VBA vetoaa valituksensa tueksi kahdeksaan valitusperusteeseen.

65 Ensimmäinen, neljäs, viides ja kuudes valitusperuste koskevat sitä, miten pitkälle ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen harjoittama valvonta on riidanalaisen

päätöksen osalta ulottunut, ja sen arvion paikkansapitävyyttä. Toinen ja kolmas valitusperuste koskevat sitä, miten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on rajannut kanteen kohteen. Seitsemäs ja kahdeksas valitusperuste koskevat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen riidanalaisen päätöksen osalta esittämää muuta yksityiskohtaista arvostelua.

Ensimmäinen, neljäs, viides ja kuudes valitusperuste

66 Ensimmäisessä valitusperusteessaan VBA väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen asettaessaan liian tiukkoja, riidanalaisen päätöksen perusteluja koskevia vaatimuksia. Tällä tavalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole ottanut huomioon harkintavaltaa, joka komissiolla on sen tehdessä päätöksen perustamissopimuksen 39 artiklan ja asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan perusteella niitä yhdessä soveltaen.

67 VBA väittää tältä osin, että perustamissopimuksen 39 artiklan 1 artiklassa määrätyt yhteisen maatalouspolitiikan viisi tavoitetta voivat olla ristiriitaisia ja kilpailuoikeuden vastaisia. Tässä tilanteessa asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohtaa on VBA:n mukaan tulkittava siten, että perustamissopimuksen 39 artiklassa määrätyille tavoitteille annetaan etusija. VBA viittaa tältä osin asiassa C-311/94, Ijssel-Vliet, 15.10.1996 annettuun tuomioon (Kok. 1996, s. I-5023, 31 kohta).

68 VBA väittää, että perusteluvelvollisuuden laajuus riippuu kyseessä olevasta toimesta ja että päätöksessä, jolla komissio hylkää kilpailuasiassa tehdyn kantelun, sen ei tarvitse ottaa kantaa kaikkiin kantelijoiden esittämiin väitteisiin vaan se voi tyytyä esittämään tosiseikat ja oikeudelliset päätelmät, jotka ovat päätöksen systematiikan kannalta olennaisen tärkeitä.

69 Riidanalaisen päätöksen laillisuutta koskevan valvonnan ulottuvuudesta VBA väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt ainoastaan tarkastaa, onko komissio tehnyt ilmeisen arviointivirheen. VBA:n mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on sillä varjolla, että kyseessä on päätöksen perustelujen analysointi, tutkinut erittäin yksityiskohtaisesti, pitääkö komission tekemä asiakysymystä koskeva arvio paikkansa. Tällä tavalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on rikkonut EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan toista kohtaa (josta on muutettuna tullut EY 230 artiklan toinen kohta).

70 Kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että käyttömaksu itsessään kuuluu perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan ja että tämän takia on tutkittava, täyttyvätkö sen osalta asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset, se ei ole ottanut huomioon komission toimivaltaa, sillä komission mukaan VBA:n säännöt kokonaisuudessaan kuuluvat perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan mutta täyttävät asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset.

71 Lisäksi VBA väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-24/90, Automec vastaan komissio, 18.9.1992 antaman tuomion (Kok. 1992, s. II-2223) mukaan komissiolla ei ole velvollisuutta todeta, että kilpailusääntöjä on rikottu, vaan se voi hylätä kantelun sillä perusteella, että asia ei koske riittävästi yhteisön etua. Jos komissiolla olisi nyt käsiteltävänä olevan kaltaisissa asioissa velvollisuus osoittaa, että osuustoiminnallisen yhdistyksen säännöt ovat tarpeen kunkin yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteen toteuttamiseksi, sen pitäisi tämän oikeuskäytännön mukaan yhä useammin hylätä kantelut. VBA epäilee, olisiko tällainen suuntaus yleisen edun mukainen.

72 Florimex ja VGB väittävät vastauksenaan ensimmäiseen valitusperusteeseen, että komissiolla ei ole asetuksen N:o 26 osalta harkintavaltaa, sillä se voi ainoastaan todeta, täyttyvätkö asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset vai eivät. Koska tämä säännös on perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa koskeva poikkeus, jota on tulkittava suppeasti, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei Florimexin ja VGB:n mukaan voinut tyytyä tarkastelemaan riidanalaista päätöstä ylimalkaisesti. Perusteluvelvollisuutta piti siis noudattaa tiukasti.

73 Florimexin ja VGB:n mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tosiasiassa erottanut toisistaan perusteluvelvollisuuden ja asiakysymystä koskevan arvioinnin. Arvio, jonka mukaan käyttömaksuun sinänsä sovelletaan perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdassa määrättyä kieltoa, ei ole ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oma, vaan tämän käsityksen ovat seikkaperäisesti esittäneet Florimex ja VGB menettelyn kuluessa.

74 Komission mukaan tässä asiassa on kyse ennen kaikkea toimielimiin liittyvästä ongelmasta, joka koskee komission ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen välistä toimivallan jakoa, sekä tuomioistuinvalvonnan ulottuvuudesta sellaisten päätösten osalta, joilla hylätään yksityisten toisista yksityisistä tekemä kantelu. Komission mukaan tämän valvonnan on oltava vain ylimalkaista. Tällä perusteella komissio yhtyy täysin VBA:n esittämään ensimmäiseen valitusperusteeseen.

75 VBA väittää neljännessä valitusperusteessaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että komissio on perustanut riidanalaisen päätöksensä asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen tulkintaan, joka on laajempi kuin sen aiemmissa päätöksissä esittämät tulkinnat.

76 VBA:n mielestä on erheellistä katsoa, että jokaisen maatalousalan osuuskunnassa sovitun tai päätetyn rajoituksen on sinänsä oltava tarpeen perustamissopimuksen 39 artiklassa määrättyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. Jos sitä vastoin tällainen osuuskunta myötävaikuttaa perustamissopimuksen 39 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamiseen ja jos käyttömaksu osoittautuu sen merkitys huomioon ottaen välttämättömäksi ja oikeasuhtaiseksi tässä yhteydessä, ei enää ole VBA:n mukaan tarpeen tutkia käyttömaksua perustamissopimuksen 39 artiklassa määrättyjen tavoitteiden valossa.

77 VBA riitauttaa toisaalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsityksen, jonka mukaan komissio olisi katsonut, että tarpeellisina ei ole pidettävä sopimuksia, joita ei ole mainittu yhteisen markkinajärjestelyn perustavassa asetuksessa keinona 39 artiklassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. VBA

väittää, että kaikista yhteisistä markkinajärjestelyistä ei ole säädetty kattavasti ja tyhjentävästi. Esillä olevassa asiassa asetuksen N:o 234/68 ulottuvuus on VBA:n mukaan rajallisempi kuin yhteisen markkinajärjestelyn ulottuvuus useimmilla muilla maatalousaloilla.

78 Florimex ja VGB puolestaan väittävät, että maksusta määrääminen vaikuttaa maataloustuotteiden menekkiin muiden kuin osuuskunnan jäsenten ja ostajien välisessä suhteessa. Ne viittaavat edellä mainitussa asiassa Oude Luttikhuis ym. annetun tuomion 12 ja 13 kohtaan ja väittävät, että siitä, että osuuskuntaa ei sinänsä pidetä kilpailua rajoittavana menettelytapana, ei seuraa, että osuuskunnan sääntöjen määräykset jäisivät automaattisesti perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdassa määrätyn kiellon soveltamisalan ulkopuolelle.

79 Komissio väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen aluksi esittämät päätelmät perustuvat kolmessa suhteessa virheelliseen lähtökohtaan: Ensinnäkään käyttömaksua ei voida täsmällisesti luokitella kolmansien välisistä liiketoimista suoritettavaksi maksuksi. Käyttömaksu on päinvastoin vastike muille kuin osuuskunnan jäsenille tarjotusta mahdollisuudesta toimittaa ja myydä kukkia VBA:n tiloissa. Komission mukaan on myös virheellistä väittää, että käyttömaksu sinänsä kuuluu perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kiellon soveltamisalaan, eikä tällaista päätelmää voida missään tapauksessa tehdä riidanalaisen päätöksen perusteella. Lisäksi komission mukaan on virheellistä olettaa, että käyttömaksua koskevat säännöt voidaan perustella asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen perusteella ainoastaan, jos niillä myötävaikutetaan jokaisen perustamissopimuksen 39 artiklassa mainitun tavoitteen saavuttamiseen, jolloin perustelut on esitettävä kunkin tavoitteen osalta erikseen.

80 Viidennellä valitusperusteellaan VBA riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätelmän, jonka mukaan riidanalaisen päätöksen perustelut, jotka koskevat VBA:n olemassaolon jatkumista nykyisessä muodossaan, eivät yksin riitä osoittamaan, että käyttömaksu on tarpeen perustamissopimuksen 39 artiklassa määrättyjen tavoitteiden toteuttamiseksi.

81 VBA:n mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tutkinut virheellisesti käyttömaksun vaikutuksia, kun se on todennut, että käyttömaksulla saattaa olla haitallisia vaikutuksia muille yhteisön maataloustuottajille, jotka eivät ole VBA:n jäseniä, ja että tämän maksun vaikutuksena on yleensä tällaisten maataloustuottajien ja itsenäisten ostajien välisten liiketoimien hintojen kohoaminen. Asiakirja-aineistosta ei VBA:n mukaan ole löydettävissä mitään tukea tällaiselle tosiasiakysymysten arvioinnille. VBA:n mukaan myös se päätelmä on virheellinen, jonka mukaan käyttömaksulla estetään henkeä kohti laskettujen tulojen lisääminen sellaisilta tuottajilta, jotka eivät ole VBA:n jäseniä.

82 VBA arvostelee lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätelmää, jonka mukaan komission perustelujen olisi pitänyt olla yksityiskohtaisemmat sen kysymyksen osalta, oliko käyttömaksu keino taivutella VBA:n jäseniä olemaan eroamatta VBA:sta ja saattoiko sillä siis olla haitallisia vaikutuksia tiettyjen perustamissopimuksen 39 artiklassa mainittujen tavoitteiden kannalta. Tämä päätelmä ei VBA:n mukaan sovi yhteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen pohdintansa perustana käyttämän lähtökohdan kanssa, jonka mukaan käyttömaksu on tarpeen siksi, että muuten huutokauppa menettäisi käyttökelpoisuutensa.

83 Florimex ja VGB väittävät, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti tutkinut, täyttävätkö kyseessä olevat säännöt kaikki perustamissopimuksen 39 artiklassa mainitut edellytykset, vaikka osuuskunta sinänsä on lähtökohtaisesti tässä määräyksessä esitettyjen tavoitteiden mukainen. Florimex ja VGB väittävät, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tutkinut perusteellisesti, mitä kilpailua rajoittavia vaikutuksia käyttömaksua koskevilla säännöillä on.

84 Komissio yhtyy VBA:n esittämiin väitteisiin ja toteaa, että jos myönnetään, että osuustoiminnallinen yhdistys on 39 artiklassa määrättyjen tavoitteiden mukainen, tämän on välttämättä koskettava myös huutokauppajärjestelmää, jonka takia käyttömaksu on tarpeen.

85 Komissio myöntää, että kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on arvioinut kilpailua rajoittavia vaikutuksia, joita käyttömaksulla on väitetty olevan, kyse on tosiseikkojen arvioinnista, mutta väittää, että yhteisöjen tuomioistuimen on harjoitettava valvontaansa sellaisten tosiseikkoja koskevien toteamusten osalta, joita asiakirja-aineisto ei millään tavalla tue ja jotka ovat ilmeisen virheellisiä.

86 Komission mukaan tässä asiassa ei ole merkitystä toteamuksella, jonka mukaan käyttömaksulla estetään henkeä kohti laskettujen tulojen lisääminen sellaisilla tuottajilla, jotka eivät ole VBA:n jäseniä, sillä ensimmäisen oikeusasteen kantajat ovat tukkumyyjiä. Komissio väittää myös, että niillä päätelmillä, jotka koskevat yhteisön muiden maataloustuottajien etuja tai yhteisön intressiä vääristymättömän kilpailun ylläpitämiseen ja jotka koskevat osuuskunnan jäseniin sovellettua, irtisanoutumista koskevaa järjestelmää, ei ole yhteyttä kanteluiden kohteeseen.

87 Kuudennessa valitusperusteessaan VBA väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen todetessaan, että VBA:n olemassaolon turvaamiseksi käyttöön otettu maksu on hyväksyttävissä ainoastaan, jos se on oikeassa suhteessa maksun vastineena tarjottuun palveluun tai etuuteen nähden.

88 VBA arvostelee tätä päätelmää ja väittää, että jokainen yritys voi tavallisesti määritellä, millä edellytyksillä sen tiloihin tai laitoksiin pääsee. Tässä asiassa ei voida soveltaa mitään niistä poikkeuksista, joita tästä säännöstä mahdollisesti on.

89 VBA:n mukaan ei voida myöskään väittää, että ulkopuoliset tavarantoimittajat, joilta käyttömaksua kannettiin, eivät saisi lukuisia VBA:n tarjoamia palveluita.

90 Joka tapauksessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on VBA:n mukaan tehnyt oikeudellisen virheen edellyttäessään, että riidanalainen päätös pitää perustella siten, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi tarkastaa sen, oliko kyseessä oleva maksu kohtuullinen korvaus, ja sen, että maksun määrä ei ylittänyt sen taloudellisen etuuden arvoa, jonka ulkopuoliset, suoria hankintoja tekevät tavarantoimittajat saivat.

91 Florimex ja VGB puolestaan katsovat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on aivan oikein katsonut käyttömaksun olevan peitelty kilpailunrajoitus, koska sillä estetään ulkopuolisten pääsy markkinoille. Jotta käyttömaksuun voitaisiin soveltaa asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdassa säädettyä poikkeusta, maksua täytyisi perustella sillä, että sitä vastaan saadaan sen arvoon nähden oikeasuhtainen vastine.

92 Komissio väittää VBA:n tavoin, että vaatimukselle, jonka mukaan käyttömaksu on voitava perustella todellisella ja kohtuullisella vastineella, ei ole oikeudellista perustetta. Siltä osin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin arvostelee sitä, että riidanalaisen päätöksen perusteluissa ei ole käyttömaksun määrää koskevia lukuja ja konkreettisia laskelmia, sen päätelmät eivät koske päätöksen perusteluja sinänsä vaan perustelujen taustalla olevaa tosiseikkojen arviointia.

93 Näitä neljää valitusperustetta on tarkoituksenmukaista tutkia yhdessä, ja niiden osalta on aluksi todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY:n perustamissopimuksen 190 artiklan (josta on tullut EY 253 artikla) mukainen perusteluvelvollisuus määräytyy kyseisen säädöksen, päätöksen tai muun toimenpiteen luonteen mukaan, ja perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimenpiteen tehneen toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt ja että yhteisöjen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden. Perusteluvelvollisuutta on arvioitava asiaan liittyvien asianhaarojen perusteella, joita ovat erityisesti toimen sisältö, esitettyjen perusteiden luonne ja intressi, joka niillä, joille päätös on osoitettu tai joita se koskee suoraan ja erikseen, voi olla saada selvennystä tilanteeseen. Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, sillä tutkittaessa sitä, täyttävätkö päätöksen perustelut perustamissopimuksen

190 artiklan vaatimukset, on otettava huomioon päätöksen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (ks. mm. asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998, Kok. 1998, s. I-1719, 63 kohta).

94 Siltä osin kuin on kyse komission päätöksestä, jolla se on asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen perusteella hylännyt kilpailuasiassa tehdyn kantelun, on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin vetoaa perustellusti edellä mainittuihin, asioissa Frubo vastaan komissio ja Oude Luttikhuis ym. annettuihin tuomioihin ja edellyttää, että päätöksen perusteluista on ilmettävä, miten osuuskunnan jäsenten välisellä sopimuksella saavutetaan kukin 39 artiklassa esitetyistä tavoitteista tai vielä miten komissio on voinut yhdistää nämä tavoitteet siten, että on mahdollista soveltaa tätä poikkeussäännöstä, jota on tulkittava suppeasti.

95 Valittaja on vedonnut maatalouspolitiikan ensisijaisuuteen verrattuna perustamissopimuksen kilpailualaa koskeviin tavoitteisiin, mutta tällä perusteella komissio ei voi vapautua velvollisuudestaan tutkia, että kyseessä olevalla sopimuksella todella saavutetaan perustamissopimuksen 39 artiklassa mainitut tavoitteet.

96 Valittaja viittaa edellä mainitussa asiassa Automec vastaan komissio annettuun tuomioon, mutta tällä viittauksella ei ole merkitystä. Tämän tuomion 80 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin nimittäin toteaa, että jos komissio on tehnyt päätöksen kantelun käsittelyn lopettamisesta ilman tutkintaa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtäviin kuuluvalla laillisuusvalvonnalla pyritään selvittämään, että riidanalainen päätös ei perustu asiallisesti paikkansapitämättömiin tosiseikkoihin, että päätöksessä ei ole mitään oikeudellista virhettä eikä mitään ilmeistä arviointivirhettä ja ettei harkintavaltaa ole käytetty väärin. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on siis tutkinut näiden periaatteiden valossa, oliko komissio perustellut päätöksensä oikein viitatessaan muun muassa yhteisön etuun ensisijaisena perusteena.

97 Tästä seuraa, että tuomioistuin voi harjoittaa valvontaansa myös sellaisen päätöksen perustelujen osalta, jolla kantelu hylätään sillä perusteella, että asia ei koske yhteisön etua.

98 Kun komissio on hylännyt sen käsiteltäväksi saatetun kantelun, se ei sitä paitsi ole tukeutunut tällaisiin perusteluihin vaan asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen sovellettavuutta koskeviin perusteluihin. Tästä seuraa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhettä tutkiessaan, olivatko nämä perustelut johdonmukaiset ja täydelliset.

99 Edellä esitetystä seuraa, että komissio oli velvollinen perustelemaan päätöksensä siten, että siitä ilmenee, miten VBA:n tekemät sopimukset olivat tarpeen kunkin perustamissopimuksen 39 artiklassa mainitun tavoitteen saavuttamiseksi, tai ainakin, miten nämä tavoitteet voidaan yhdistää. Ei siis ole tarpeen tutkia, onko pidettävä perusteltuina ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiossa esitettyjä perusteluja, jotka koskevat asetuksella N:o 234/68 käyttöön otettujen toimenpiteiden vaikutusta tai riidanalaisen päätöksen ulottuvuutta, joka on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan laajempi kuin aiemmin tehtyjen päätösten ulottuvuus.

100 Näillä seikoilla ei nimittäin ole tässä asiassa vaikutusta riidanalaista päätöstä koskevan perusteluvelvollisuuden laajuuteen, jota ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on arvioinut oikein viittaamalla asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäiseen virkkeeseen.

101 VBA:n olemassaolon turvaamista koskevista riidanalaisen päätöksen perusteluista on todettava, että valittajan ja komission väite, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen tutkiessaan erikseen käyttömaksua, on perusteeton.

102 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole esittänyt täsmällisiä tosiseikkoja koskevia toteamuksia, mutta se on kuitenkin esittänyt yleisluonteisia huomautuksia vaikutuksista, joita käyttömaksulla saattaa olla muille yhteisön maataloustuottajille, jotka eivät ole VBA:n jäseniä.

103 Kun otetaan huomioon, mitä vaikutuksia käyttömaksulla saattaa olla tietyille elinkeinonharjoittajille, joiden eduista perustamissopimuksen 39 artiklassa on kyse, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on voinut perustellusti katsoa, että sellaisia perusteluita ei ole pidettävä riittävinä, joissa maksua perustellaan hyödyllisillä vaikutuksilla, joita sillä on yksinomaan VBA:n jäsenille.

104 Sääntöjen määräykset, joissa määrätään osuuskunnan ja sen jäsenten välisistä suhteista, eivät automaattisesti jää perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan kiellon soveltamisen ulkopuolelle (em. asia Oude Luttikhuis ym., tuomion 13 kohta), minkä on sitä suuremmalla syyllä koskettava määräyksiä, joilla on vaikutuksia ulkopuolisiin, jotka eivät ole sitoutuneet niitä noudattamaan.

105 Edellä mainitusta, asiassa Oude Luttikhuis ym. annetusta tuomiosta sitä paitsi ilmenee, että osuuskunnan määräämien rajoitusten tutkinta ei saa kohdistua pelkästään niiden vaikutuksiin kokonaisuutena, kuten valittaja väittää.

106 Toisin kuin komissio väittää, päätelmillä, jotka koskevat muiden yhteisön maataloustuottajien etuja ja yhteisön etua, joka liittyy vääristymättömän kilpailun säilyttämiseen, on selvä yhteys kanteluiden kohteeseen. Näiden etujen huomioon ottamisesta nimittäin riippuu, sovelletaanko asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä, jolla on välittömiä vaikutuksia Florimexin ja VGB:n tilanteeseen.

107 Edellä esitetyn perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti katsonut, että riidanalaista päätöstä ei VBA:n olemassaolon turvaamista koskevan kysymyksen osalta ole perusteltu riittävästi sen osoittamiseksi, että käyttömaksu olisi tarpeen perustamissopimuksen 39 artiklassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

108 On todettava sen kysymyksen osalta, tuleeko käyttömaksun olla perusteltu todellisella ja oikeasuhtaisella vastineella, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamus, jonka mukaan tarjonnan ja kysynnän keskittyminen VBA:n tiloihin on ainoa tätä maksua vastaan saatavaksi mainittu etu, koskee tosiseikkoja, joten sitä ei voida riitauttaa valituksen yhteydessä.

109 Riidanalaisen päätöksen kohdassa, jossa tätä kysymystä pohditaan, oli sitä paitsi kyse siitä, saako VBA käyttömaksun takia perusteetonta etua, jonka vaikutuksena on kilpailun rajoittaminen. Komissio katsoi, että eri käyttömaksuja ei voida arvostella, koska niillä taataan yhdenvertainen kohtelu huutokauppamyyntiin tarkoitettujen hankintojen ja VBA:n tiloissa toimivien jälleenmyyjien suorien hankintojen osalta.

110 Vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisessa tuomiossa tehnyt pidemmälle meneviä päätelmiä kuin komissio täsmentäessään, miten käyttömaksu voi olla peitelty kilpailunrajoitus, se on päätelmiään jatkaessaan seurannut komission analyysia, jonka mukaan eri hankintatapoja on kohdeltava yhdenvertaisesti.

111 Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole pitänyt riittävänä perustelua, jonka mukaan huutokaupassa myyvät tavarantoimittajat ja ulkopuoliset tavarantoimittajat maksavat suunnilleen samansuuruista maksua. Koska

kysynnän ja tarjonnan keskittyminen VBA:n tiloihin on ainoa etu, jonka ulkopuoliset tavarantoimittajat saavat, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut, ettei ole osoitettu kaikkia tavarantoimittajia kohdeltavan yhdenvertaisesti.

112 On todettava, että riidanalaisessa päätöksessä on selvästi todettu syyt, joiden perusteella komissio on katsonut, että huutokaupassa myyvien tavarantoimittajien ja käyttömaksun maksamiseen velvoitettujen ulkopuolisten tavarantoimittajien välinen yhdenvertaisuus on taattu.

113 Tästä seuraa, että tältä osin riidanalainen päätös on riittävästi perusteltu.

114 On kuitenkin muistutettava, että perustamissopimuksen 190 artiklan rikkominen ja ilmeinen arviointivirhe ovat kaksi toisistaan erillistä perustetta, joihin voidaan vedota perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitetun kanteen yhteydessä. Ensiksi mainittu peruste, joka liittyy perustelujen puuttumiseen tai riittämättömyyteen, kohdistuu tässä määräyksessä tarkoitettuun olennaisen menettelymääräyksen rikkomiseen, ja yhteisöjen tuomioistuinten on tutkittava se viran puolesta. Viimeksi mainittu peruste, joka koskee riidanalaisen päätöksen aineellista laillisuutta, kohdistuu sitä vastoin 173 artiklassa tarkoitetun, perustamissopimuksen soveltamista koskevan oikeussäännön rikkomiseen, ja yhteisöjen tuomioistuimet voivat tutkia tämän perusteen vain, jos kantaja on vedonnut siihen (ks. em. asia komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomion 67 kohta).

115 Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen itse asiassa katsovan, että komissio on tehnyt ilmeisen arviointivirheen. Se ei siis ole tehnyt tarpeellista erottelua päätöstä koskevan perusteluvelvollisuuden ja päätöksen aineellisen laillisuuden välillä.

116 On kuitenkin todettava, että tällä oikeudellisella virheellä ei ole vaikutusta asian ratkaisun kannalta.

117 Riidanalaisessa päätöksessä nimittäin on tehty ilmeinen arviointivirhe, johon kantajat ensimmäisessä oikeusasteessa ovat vedonneet.

118 Komissio on ensinnäkin tehnyt ilmeisen arviointivirheen katsoessaan, että sen toteamiseksi, että tavarantoimittajia kohdellaan yhdenvertaisesti, riittää, kun verrataan maksuja, joita ne joutuvat maksamaan. Tällaisella menetelmällä ei nimittäin oteta huomioon sitä, että tavarantoimittajat, jotka eivät ole VBA:n jäseniä, eivät saa muuta kuin kysynnän ja tarjonnan keskittymisestä seuraavan edun, kun taas jäsenet voivat turvautua lukuisiin muihin palveluihin.

119 Toisaalta valituksenalaisen tuomion 108, 113 ja 114 kohdasta ilmenee, että Florimex ja VGB ovat väittäneet komission tehneen käyttömaksun vastineen osalta ilmeisen arviointivirheen.

120 Tästä seuraa, että vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt hylätä kanneperusteet, jotka koskevat riidanalaisen päätöksen perustelujen riittämättömyyttä, sen olisi pitänyt hyväksyä ilmeistä arviointivirhettä koskeva kanneperuste, joka on perusteltu.

121 On todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on niin, että vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämät perustelut olisivat joltain osin yhteisön oikeuden vastaisia, valitus on hylättävä, jos tuomiolauselman tueksi on esitetty sellaisia muita perusteluita, että siitä ilmenevä lopputulos on perusteltu (ks. asia C-30/91 P, Lestelle v. komissio, tuomio 9.6.1992, Kok. 1992, s. I-3755, 28 kohta ja asia C-294/95 P, Ojha v. komissio, tuomio 12.11.1996, Kok. 1996, s. I-5863, 52 kohta).

122 Tästä seuraa, että ensimmäinen, neljäs, viides ja kuudes valitusperuste on hylättävä.

Toinen ja kolmas valitusperuste

123 Toisella ja kolmannella valitusperusteellaan VBA riitauttaa valituksenalaisen tuomion 137 ja 138 kohdan, joissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että sen ei pidä antaa ratkaisua VBA:n väitteistä, jotka koskevat perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan soveltamatta jättämistä tai asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen mahdollista soveltamista, vaan pelkästään sen päätelmän laillisuudesta, jonka komissio esitti riidanalaisessa päätöksessä ja jonka mukaan käyttömaksuun sovelletaan asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä.

124 VBA katsoo yhtäältä, että komission arvio ei koske pelkästään asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä. Komissio on valituksenalaisen tuomion 41 kohdassa mainitussa, 6 artiklan mukaisen kirjeen liitteenä olevassa asiakirjassa nimittäin todennut, että käyttömaksut ovat olennainen osa VBA:n jakelujärjestelmää, mikä on VBA:n mukaan asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen soveltamisen edellytys. VBA väittää, että kantelun hylkääminen tarkoittaa implisiittisesti tämän säännöksen soveltamista.

125 Toisaalta VBA väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt tutkia, oliko komissio ottanut huomioon, että yhteisön kilpailuoikeuden vastaista ei ole se, että osuustoiminnallinen yhdistys soveltaa rajoituksia, jotka ovat tarpeen sen moitteettoman toiminnan varmistamiseksi ja sen sopimusaseman tukemiseksi suhteessa tuottajiin, ja pitää voimassa tällaiset rajoitukset (asia C-250/92, DLG, tuomio 15.12.1994, Kok. 1994, s. I-5641, 34 ja 35 kohta). Edellä mainitun, asiassa Oude Luttikhuis ym. annetun tuomion mukaan tällaiset rajoitukset eivät kuulu perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.

126 Tältä osin on riittävää todeta, että komissio on perustanut riidanalaisen päätöksen yksinomaan siihen, että käyttömaksu on olennainen osa VBA:n jakelujärjestelmää, joka on komission mukaan asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetulla tavalla tarpeen perustamissopimuksen 39 artiklassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi, ja että Florimexin ja VGB:n ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostama kanne koskee asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen soveltamista. On siis perusteltua, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole antanut ratkaisua VBA:n esittämistä väitteistä, jotka koskevat perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan soveltamatta jättämistä ja asetuksen N:o 26 2 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen mahdollista soveltamista.

127 Toinen ja kolmas valitusperuste on siis hylättävä.

Seitsemäs valitusperuste

128 Seitsemännessä valitusperusteessaan VBA väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo virheellisesti valituksenalaisen tuomion 184—186 kohdassa komission perustelleen Florimexin ja VGB:n kanteluiden hylkäämistä myös sillä, että käyttömaksulla on vastaava vaikutus kuin pohjahinnalla, ja että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei virheellisesti pidä tätä riittävänä perusteluna.

129 VBA väittää tältä osin, että 6 artiklan mukaisen kirjeen liitteenä olevan asiakirjan kyseessä olevalla katkelmalla ei ole itsenäistä merkitystä ja että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voi perustella sillä riidanalaisen päätöksen kumoamista.

130 VBA esittää useita väitteitä osoittaakseen, että käyttömaksulla ei voi olla samaa tarkoitusta eikä samaa vaikutusta kuin säännöllä, jolla asetetaan pohjahinta.

131 On todettava, että valittaja väittää itse aivan perustellusti, että tällä riidanalaisen päätöksen perustelujen osalla ei ole itsenäistä merkitystä. Vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin nimittäin on nimenomaisesti viitannut tähän perusteeseen, päätös perustuu muille seikoille ja on tältä osin virheellinen siten, että sen kumoaminen on perusteltua, kuten on todettu tämän tuomion 115—119 kohdassa.

132 Tästä seuraa, että VBA:n esittämää, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päättelyn tätä osaa koskevaa valitusperustetta ei voida hyväksyä.

Kahdeksas valitusperuste

133 Kahdeksannessa valitusperusteessaan VBA väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen, kun se on edellyttänyt, että VBA:n kauppasopimuksia tehneiltä myyjiltä ja suoria hankintoja tekeviltä ulkopuolisilta tavarantoimittajilta vaatimien maksujen on oltava yhtä suuret, ellei osoiteta, että nämä kaksi hankintatapaa poikkeavat toisistaan.

134 Perustamissopimuksen 85 artiklassa ei VBA:n mukaan estetä sitä, että VBA maksuja vahvistaessaan erottaa toisistaan eri tavat turvata hankinnat, ja sopimusvapauden periaatteen mukaan se voi laillisesti valita yritykset, joiden kanssa se haluaa tehdä kauppasopimuksia. Perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa ei voida soveltaa sopimuksiin, joita yritys on tehnyt erilaisten muiden yritysten kanssa ja joissa on määrätty erilaisista maksuista. Tässä asiassa VBA on yksipuolisesti päättänyt tehdä kauppasopimuksia ja periä käyttömaksun suorista hankinnoista. Se ei sitä vastoin ole sitoutunut soveltamaan ja pitämään voimassa näitä erilaisia maksuja ulkopuolisia kohtaan.

135 Komissio riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamuksen, jonka mukaan kauppasopimuksissa ei määrätä erityistä toimitusvelvoitetta. Näissä sopimuksissa päinvastoin täsmennetään komission mukaan konkreettisesti, mitä kukkalajeja ne koskevat, ja myyjät hyötyvät 3 prosentin alennetusta maksusta ainoastaan tällaisten tuotteiden toimitusten osalta. Kauppasopimusta tarjotaan ainoastaan myyjälle, joka on valmis toimittamaan vaadittuja kukkalajeja.

136 Komissio toteaa riidanalaisen päätöksen perusteluista tältä osin, että sillä ei ole velvollisuutta tutkia päätöksessä, jolla se hylkää kantelun, kaikkia kantelijan esittämiä väitteitä.

137 Tältä osin on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 191—194 kohdassa komission tavoin, että tavarantoimittajien välinen yhdenvertaisuus on taattava. Se on tutkinut ainoaa komission ja VBA:n käyttömaksujen eron perustelemiseksi esittämää väitettä, jonka mukaan kauppasopimuksia tehneille henkilöille on asetettu hankintavelvoitteita. Kuitenkin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että tällaisia erityisiä toimitusvelvoitteita ei ole. Tämä toteamus koskee tosiseikkoja.

138 EY:n perustamissopimuksen 168 a artiklasta (josta on tullut EY 225 artikla) ja EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklasta seuraa, että valituksessa saadaan tukeutua vain oikeussääntöjen rikkomista koskeviin perusteisiin eikä valitusta siis miltään osin saa kohdistaa tosiasiakysymysten arviointiin (ks. mm. asia C-8/95 P, New Holland Ford v. komissio, tuomio 28.5.1998, Kok. 1998, s. I-3175, 25 kohta).

139 Ainoastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen toisaalta määrittämään ratkaisun perustaksi asetettavan tosiseikaston, lukuun ottamatta sellaisia tapauksia, joissa määritetyn tosiseikaston paikkansapitämättömyys käy ilmi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle toimitetusta aineistosta, ja toi-

saalta arvioimaan tätä tosiseikastoa (em. asia New Holland Ford v. komissio, tuomion 25 kohta). Lisäksi tämän paikkansapitämättömyyden on ilmettävä toimitetusta aineistosta selvästi ilman, että on tarpeen ryhtyä uudelleen arvioimaan tätä tosiseikastoa (em. asia New Holland Ford v. komissio, tuomion 72 kohta).

140 Niiden väitteiden perusteella, jotka on esitetty sen käsityksen tueksi, että kauppasopimuksissa määrätään erityisistä toimitusvelvoitteista, ja jotka ovat pääasiallisesti samat kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitetyt väitteet, ei voida päätellä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi tehnyt ilmeisen aineellisen virheen tosiseikkoja koskevien toteamusten osalta.

141 Sitä vastoin on totta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan riidanalaista päätöstä ei ole perusteltu riittävästi siten, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voisi valvoa, onko se komission toteamus perusteltu, jonka mukaan kyseisten kahden tavarantoimittajien ryhmän erilainen kohtelu on objektiivisesti perusteltu, vaikka se samaan aikaan toteaa, että komissio on tältä osin tehnyt arviointivirheen.

142 Tämän tuomion 115—119 kohdassa esitetyistä syistä tämä oikeudellinen virhe ei kuitenkaan vaikuta asian ratkaisuun.

143 Ensinnäkin siitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että kauppasopimuksia tehneillä henkilöillä ei ole hankintavelvoitetta, ilmenee, että komissio on tehnyt ilmeisen arviointivirheen katsoessaan (ks. tämän tuomion 23 kohta), että näitä henkilöitä ja muita tavarantoimittajia, joiden on maksettava käyttömaksu, kohdellaan yhdenvertaisesti.

144 Toisaalta valituksenalaisen tuomion 188 kohdasta ilmenee, että Florimex ja VGB olivat nimenomaan väittäneet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, että kauppasopimuksissa määrätyn maksun ja käyttömaksun välinen ero on syrjivä.

145 Tästä seuraa, että myös kahdeksas valitusperuste on hylättävä.

146 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että valitus on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

147 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 122 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan silloin, kun valitus on perusteeton tai kun valitus on perusteltu ja yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee itse riidan lopullisesti, se päättää oikeudenkäyntikuluista. Saman työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota sovelletaan 118 artiklan nojalla muutoksenhakumenettelyyn, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Florimex ja VGB ovat vaatineet VBA:n velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja VBA on hävinnyt asian, se on velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan Florimexin ja VGB:n oikeudenkäyntikulut. Komissio, joka on myös hävinnyt asian, vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Valitus hylätään.**

2) **Coöperatieve Vereniging De Verenigde Bloemenveilingen Aalsmeer BA (VBA) velvoitetaan vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan Florimex BV:lle sekä Vereniging van Groothandelaren in Bloemkwekerijproductenille (VGB) yhteisöjen tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.**

3) **Euroopan yhteisöjen komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Moitinho de Almeida Sevón Puissochet

Jann Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 30 päivänä maaliskuuta 2000.

R. Grass D. A. O. Edward

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja